

Ostra debata v senatu o vodi Velikih jezer

Chicago hoče jemati več vode iz Michiganskega jezera, temu nasprotujejo države ob Velikih jezerih in — Kanada.

WASHINGTON, D. C. — Predstavniški dom je že pred časom odobril predlog, ki začasno dovoljuje mestu Chicago odvajati poleg dosedanjih 972.000.000 galonov vode na dan še novih 648.000.000 za eno leto. Mesto trdi, da toliko vode nujno potrebuje za redno delovanje kanalizacije. Predlog je pred senatom, kjer se je organiziral proti njemu hud odpor.

Zagovorniki predloga so doslej, da ni bil poslan v zunanje-politični odbor, kamor bi moral zaradi tega, ker zadeva tudi obkoristi Kanade. S 46 proti 41 glasovom je bil zadevni predlog zavrnjen. Kanada je proti novemu predlogu že pred časom v državnem tajništvu ostro protestirala.

Podoben predlog se je posrečilo spraviti skozi Kongres že l. 1954 in l. 1956. Predsednik Eisenhower ga je obakrat vetiral, ker ni maral prizadeti kanadskih interesov. Sodiijo, da bo tudi letos storil tako, če bo senat predlog končno le odobril.

Kaj je s Pančen lamo?

NEW DELHI, Ind. — Voditelj budistov Dalai lama, ki živi v pregnanstvu v Indiji, je izjavil nekemu časnikarju, da ima poročilo, da so kitajski komunisti ubili Pančen lamo, dasiravno je držal z njimi in so ga radi tega postavili za naslednika pravega lame št. 1.

Par dni nato se je oglašil Pančen lama preko pogovora z nekim poročevalcem glavnega madžarskega komunističnega dnevnika!

Kot se vidi, je kitajske tovarise zelo zabolela izjava Dalai lame. Le to se nam zdi čudno, da me. Le to se nam zdi čudno, da me. Le to se nam zdi čudno, da me.

Družina Levermann je hvaležna tudi drevesu

EAST HAMPTON, L. I., N. Y. — Koncem avgusta 1954 je divjal hud vihar vzhodno od New Yorka; v Gardiner's zalivu na Long Island je vihar pogoltno do z obale v bližnji park in tam zalil hišo, ki je v njej stanovala družina Levermann. Vse je prišlo tako hitro, da se je družina petih članov komaj rešila iz hiše in splezala na prvo drevo, ki je bilo blizu hiše. Bil je to ne ravno visok, toda čokat hrast. Rešil jih je smrti.

Družina Levermann je v znak hvaležnosti pribila na drevo spominsko ploščo, vsako leto pa okrasijo prostor okoli drevesa z rožami. Ob priliki letošnje petletnice so nasadili posebno lepe rože, ki jih je prišla ogledovat vsa okolica.

Vremenski
prerok
pravi:

Sončno, manj vlažno. Najvišja temperatura 80, najnižja 58.

Hruščev bo pripeljal Šolohova v Ameriko

MOSKVA, ZSSR. — Miha Šolohov je nesporno najboljši sodobni ruski pisatelj. Rodom je donski kozak. Življenje svojega rodnega kraja je lepo opisal v romanu Tihi Don, ki je preveden v vse svetovne jezike.

Se pred vojno je začel pisati nov roman pod imenom Ledina, ki opisuje dobo nasilne Stalinove kolektivizacije, lakoto in preganjanje ruskih kmetov. Pred vojno je izšel samo prvi del romana, ki je tudi postal predmet splošne pozornosti. Druga dela Šolohov takrat ni napisal, bal se je Stalinovega preganjanja. Dokončal je pa roman po drugi svetovni vojni, toda ga ni namenoma opilil do zadnjih časov. Uradna komunistična kritika ni namreč zadovoljna s koncem romana, ki v njem glavni junak napravi samomor.

Spor med Šolohovim in rusko uradno komunistično literarno linijo je bil javna tajnost že dolgo vrsto let, toda literarni krogi se niso za to preveč zanimali. Ob priliki škandala zaradi Pasternakovega romana "Doktor Živago" so začeli zopet pogrevati Ledino Šolohova. Za vse to je zvedel Hruščev, ko se je zanimal za Pasternakov slučaj in rdeče literature javno obsodil, češ da so po nepotrebnem napravili slona iz muhe. Hruščev je zvedel tudi za težave, ki jih ima Šolohov, in stopil na njegovo stran. Ker ga je sedaj povabil seboj v Ameriko, računajo vsi s tem, da bo Šolohov lahko končal drugi del romana Ledina tako, kot se bo njemu zdelo prav.

Po Moskvi se tudi širijo govornice, da literatje že kar stavijo, da bo tudi Pasternakov roman natisnjen najkasneje v dveh letih, ako se sedanji kurs tovariša Hruščeva med tem ne spremeni.

Zalostna napoved za delavski praznik

WASHINGTON, D. C. — Svet za narodno varnost je napovedal, da se bo tekom prihodnjih treh prostih dni, od sobote do ponedeljka, spustilo na pot skoraj vseh 71 milijonov ameriških avtomobilov, ki bodo prevozili predvidoma 7 bilijonov milij.

Pri tem bo našlo smrt 450 potnikov! Niti v korejski vojni ni bilo nikoli pobitih 450 vojakov tekom treh zaporednih dni. Najtorej vsak pazi, da ne bo med njimi!

Hruščev naj zahteva izročitev — Formoze!

Po vesteh iz Peipinga je rdeča Kitajska odobrila razgovore Hruščeva z Eisenhowerjem šele, ko je ta obljubil, da bo zahteval izročitev Formoze Peipingu.

HONG KONG. — "Izročite Kitajski repub. Formozo in napetost na Daljnem vzhodu bo izginila," to poslanico naj bi moral Hruščev na kitajski pritisk izročiti Eisenhowerju, ko se bosta srečala v Washingtonu. Hruščev je baže na zahtevo pristal, čeprav ne ravno rad.

Vpad v Laos in kršitev indijskih meja sta le del kampanje, s katero so Kitajci pripravili omahljivega Hruščeva k sprejemu svoje zahteve. Kitajska je hotela in hoče z obema tema korakoma pokazati tako Moskvi kot tudi Zahodu, da jo ni mogoče poriniti čez prag, oziroma se na njo ne ozirati.

Sovjeti do zadnjega niso kazali posebne vneme za podporo kitajskih zahtev na Daljnem vzhodu, sedaj se je ne pričakovano oglašila "Rdeča zvezda," glasilo sovjetske armade, da bi bil "čas izročiti Formozo Kitajski ljudski republiki."

V Moskvo je že zgodaj vdrlo jesensko vreme

MOSKVA, ZSSR. — Komaj je minul avgust, je v Moskvo že vdrlo jesensko vreme. Ozračje se je močno ohladilo, letne obleke so izginile z ulic, trgov in parkov, jopice in plašči prihajajo zopet do veljave, akoravno so še izlanske mode.

Prebivalci niso ravno navdušeni nad zgodnjo spremembo vremena. Ne morejo pozabiti, kako prijetno poletje so imeli, ne prevroče, ne prehladno, povrhu pa še vse polno lokalnih dogodkov, ki so jim krajšali čas. Najprvo se se zabavali na mednarodnem filmskem festivalu, potem so jim Čehi priredili lepo razstavo češkega stekla s pravo češko gostilo, no iz starih časov. Sledil je ruski športni festival kot priprava na olimpijske igre. Takoj za tem so lahko ogledovali ameriško razstavo v Sokolnikih, nazadnje so pa še lahko občudovali izvajanja newyorške filharmonije, ki je žela velike uspehe s svojimi koncerti.

Priznati moramo, v tem pogledu je Moskva posekala našo prestolico.

Indija je rešila krizo vodstva oboroženih sil

NEW DELHI, Ind. — Predsednik vlade J. Nehru je v parlamentu izjavil, da je gen. Thimaya, načelnik glavnega stana vojske, umaknil na njegovo prošnjo svoj odstop. Povedal je, da je preiskal osebno spor med generalom in obrambnim ministrom Krišno Menonom in da ni našel nobene osnove za pritožbe proti obrambnemu ministru. Poudaril je, da mora biti civilna oblast vlade nad oblastjo vojske.

Novica o odstopu gen. Thimaye, ki je v vojski izredno priljubljen, je povzročila dosti vznemirjenja tako v samem parlamentu kot tudi v javnosti, kjer je obrambni minister Menon znan kot velik prijatelj komunistov na splošno in komunistične Kitajske še posebej. Izgleda, da so vojaki hoteli uporabiti priložnost in se znebiti ne ljubelega obrambnega ministra.

Položaj na severovzhodni meji s Kitajsko se je med tem malo ublažil, po nekaterih vesteh so Kitajci umaknili svoje čete s spornega in obmejnega področja v notranjost dežele.

Havajska zakonodaja začela redno poslovati

HONOLULU, Havajski otoki. — V naši najmlajši državi Havajih je novoizvoljena zakonodaja začela 31. avgusta z rednim poslovanjem. Prvi seji obeh domov sta bili na moč slovesni. Tu državna prestolnica sama je pokazala vse, kar premore na orientalskem sijaju.

Najprvo je novi republikanski guverner Quinn v skupni seji obeh domov proglasil zasedanje za odprto. Po slavnostnih govorih sta oba doma odšla vsak v svoje prostore in izvolila predsedstvo in ostale upravne organe. V senatu je 14 republikancev proti 11 demokratom, zato je tam predsednik republikanec, v predstavniškem domu je ravno narobe, kajti tam je 33 demokratov proti 18 republikancem. Pri vsem tem je še ras, narodnosti in ver nič koliko.

Preskrba z vodo

Prvi poskus uvesti javno oskrbo z vodo je bil v Chicago izveden l. 1834, ko je bil na mestne stroške za \$95 izkopen vodnjak.

DELAVSKI ZAKON GOTOV ZA PREDLOŽITEV SENATU

Zastopniki Predstavniškega doma in Senata so se po dolgih pregovorih le sporazumeli za besedilo novega delavskega zakona, ki naj omeji zlorabljanje delavskih uniij, pa zaščiti istočasno tudi pravice organiziranega delavstva. Predlog pride v končno odobritev pred Senat in Predstavniški dom. — Organizirano delavstvo ga je označilo že preje za nesprijemljivega.

WASHINGTON, D. C. — Ko je spomladi senat sprejel predlog za nov delavski zakon, delavske unije niso prehudo protestirale, ker je bil v glavnem le v soglasju z njihovimi zahtevami. Predstavniški dom je nato pretekli mesec sklenil predlog, ki je veliko ostrejši in katerega so unije označile za sovražnega organiziranemu delavstvu. Zastopniki Senata in Predstavniškega doma so se nato sestali, da izdelajo besedilo, ki naj bi bilo sprejemljivo za obe zbornici. Po dolgih razgovorih jim je to včeraj popoldne končno uspelo. Nov predlog je ohranil večinoma ostrejša besedila onega, ki ga je odobril Predstavniški dom, toda v dosti omiljeni obliki.

Sporazumni predlog je bil takoj poslan pred celoten Senat, ki bo predvidoma še danes glasoval o njem.

Novi predlog prepoveduje takozvane drugotne bojkote in stavkovne straže pred podjetji, katerih delavstvo hočejo organizirati. V njem je predvideno tudi, da naj države rešujejo spore med delavstvom in podjetji, ki so krajevnega značaja in zato ne spadajo v okvir dela Narodnega odbora za delavske razmere.

Sestavljalci predloga trdijo, da v svoji končni obliki nudi sredstva za varovanje pravic posameznih članov unije in varuje unijsko blagajno. Delavstvo je predlogu nasprotno in ga je označilo naravnost za sovražnega unijam.

Novi predlog predstavlja zmago Eisenhowerja, ki se je ves čas zavzemal za ostrejši zakon, pa tudi zmago za sen. McClellana, ki je s svojimi preiskavami unij ustvaril v javnosti vtis, da je v vodstvu večine delavskih unij nekaj narobe. McClellan je novi predlog označil za "dolg korak v pravi smeri".

Člana Predstavniškega doma Landrum in Griffin, ki sta prvotni predlog stavila, sta izjavila, da je sporazumeno besedilo ohranilo bistvene določbe in da upata, da je sedaj odprta pot za končno odobritev predloga.

Tudi sen. J. Kennedy, ki je sestavljal v Senatu sprejeto besedilo, se je izjavil ugodno o sporazumnem predlogu, dejal je,

Kaj je pognalo rdečo Kitajsko v napad na Indijo?

saj je bila vendar Indija tista, ki ga je prva priznala, ki se je ves čas vstrajno borila za njegov sprejem v Združene narode, ki je branila Kitajsko v mednarodni javnosti tako v pogledu posega v korejsko vojno, v vojno v Indokini in napadov na takozvane obalne otoke v Formozanski ožini. Indija je vedno trdila, da rdeča Kitajska ni nikogar napadla, ne da bi bila k temu izzvana.

Po vsem tem sedaj Kitajci ne nadno in neizvano napadejo svojega najboljšega prijatelja in zagovornika. Ko ta protestira, zavrnejo njegov protest kot neopravičen.

Edin tehten razlog za tak nastop Peipinga moramo iskati v njegovih odnosih z Moskvo. Ko je hotel iti lani Hruščev v New York na zasedanje Združenih narodov, kamor so obljubili priti tudi vodniki treh velikih zahodnih sil, je na pritisk Peipinga svojo namero umaknil. Letos je ta obisk zopet v načrtu v še bolj izraziti obliki. Peipingu ne gre v račun. On ne mara, da bi Zahod in Vzhod rešila svoja sporna vprašanja v Evropi, med tem ko bi ta ostala nerešena v Aziji.

Izgleda, da Hruščev kitajskih zahtev ni maral upoštevati, zato se je Peiping odločil, da pritisne nanj s posegom v Laos in napadom na meje Indije. Rad ali ne rad bo tako moral govoriti na sestanku z Eisenhowerjem tudi o teh vprašanjih, ki pa jih brez pristanka Peipinga ne bo mogel rešiti.

Brez dvoma bo imel sedanji nastop Peipinga svoj vpliv tudi na bodoči razvoj odnosov med Sovjetijo in rdečo Kitajsko. V obeh prestolnicah izgleda prihajajo polagoma do spoznanja, da je sedanja povezava nekam nenaravna in zato tudi nima izgleda na trajnost.

NEW DELHI, Ind. — Vlada je poslala čete v Bu'an in Sikim, da zavaruje njihove meje pred Kitajci. Komunistični izgredi v Kalkuti so se včeraj sicer ponovili, toda v manjšem obsegu.

NEW YORK, N.Y. — Razgovori med unijo in jeklarnami so izgleda dosegli odločilno točko in ni izključeno, da bodo bližnji dnevi pokazali kako rešilno pot.

Iz Clevelanda in okolice

Visoka starost—

Rojak Frank Kumel z Rt. 2 North County Line Rd., Geneva, Ohio, praznuje danes 83-letnico svojega rojstva. Kljub visoki starosti še vedno rad čita Ameriško Domovino, ki mu je v veliko veselje. — Iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

V bolnišnici—

John Smrtnik z 19802 Muskoška Ave. je v St. Alexis bolnišnici. Obiski so dovoljeni!

Seja—

Društvo Glas Clev. delavcev št. 9 SDZ ima v nedeljo ob devetih dop. redno mesečno sejo v SND na St. Clair Ave. v dvorani št. 3. Vsi člani vabljeni!

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D.C. — Unije AFL-CIO so poklonile Uniji jeklarskega delavstva milijon dolarjev kot podporo v njihovi borbi za jeklarnami tekom sedanje stavke. Reuther, podpredsednik AFL-CIO, je ostro prijel predsednika Eisenhowerja, ker da ni storil nič, da bi bil dosežen sporazum med jeklarskim delavstvom in jeklarnami.

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom ni uspel preglasovati Eisenhowerjev veto zakonskega predloga o javnih delih. Do dvetretjinske večine, ki je za preglasovanje potrebna, je manjkal samo en glas.

VIETNAME, Laos. — Komunistični uporniki so preteklo noč zavzeli Moung He', glavno vladno postojanko v sev. pokrajini Sam Neua. Ta pokrajina je že nad polovico pod nadzorstvom upornikov. Poveljnik vladnih čet je izjavil, da podpirajo upornike iz Sev. Vietnama. Pri upornikih so opazili v zadnjih spopadih protiletalsko opništvo in težke metale min.

FAIRBANKS, Alaska. — V torek ponoči se je zrušilo dvomotorno letalo, pri čemer sta našla smrt pilot in njegov pomočnik ter šest deklet, ki so se z letalom vozile.

PARIZ, Fr.—Predsednik Eisenhower, ki je bil tudi v francoski prestolnici navdušeno sprejet, je na svetu NATO izjavil, da v Severno-atlantski zvezi ni nobenih držav članice druge vrste, ampak da so vse enake. Ta izjava naj bi odstranila nezadovoljstvo malih in srednjih držav, ki so se čutile nekam zapostavljene.

Razgovori med Eisenhowerjem in De Gaulleom so se ugodno začeli in napovedujejo uspeh. Eisenhower bo danes sprejel predsednika italijanske vlade Segnija in njegovega zun. ministra. Prenočil bo v letnem bivališču predsednikov francoske republike, kjer bo imel nove razgovore z De Gaulleom, jutri pa se bo odpeljal proti domu.

BUENOS AIRES, Arg. — Predsednik republike Frondizi je odstavil upornega načelnika glavnega štaba armade, pa pri tem naletel na odpor v armadnem vodstvu. Novoimenovani načelnik je dejal, da ne ve, kdaj bo mogel prevzeti svojo službo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

33

No. 170

Thurs., Sept. 3, 1959

Zakon o unijah, unije in demokratije

Naj bo končna usoda zakona o unijah taka ali taka, dejstvo se ne da zanikati, da je odločilno glasovanje o zakonu v predstavniškem domu pomenilo velik udarec ne samo za unijsko gibanje, ampak tudi za disciplino v vrstah demokratičnih kongresnikov. Udarca je bil nepričakovan in hud za obe skupini in bo imel posledice tako v unijskem gibanju kot v volivni kampanji tekom prihodnjega leta.

Najbolj so prizadete unije. Niso kaj takega pričakovale, še posebno potem ne, ko se je na njihovo stran postavil sam predsednik predstavniškega doma Sam Rayburn. Da odvrne odgovornost od sebe za ta poraz, so takoj skušale najti krivca v politični kupčiji med republikanskimi in južnimi demokratičnimi kongresniki. Kupčija naj bi v obstojala v sledečem sporazumu: Republikanec ni dosti do novega zakona o civilnih pravicah, južni demokratije so pa odločno proti njemu. Južnim demokratom ni posebno veliko do zakona o unijah, dočim so republikanci zelo proti njemu. Interesi obeh skupin se dajo lepo vskladiti; južni demokratije naj podpro republikance v boju proti zmernemu zakonu o unijah, zato jih bodo pa republikanci podprli s sabotiranjem zakonskega načrta o civilnih pravicah.

Da je neke vrste dogovor moral obstojati, se vidi po sledečih znakih: kar 95 demokratičnih kongresnikov je potegnulo z republikanci, izglasovalo republikanski načrt o zakonu o unijah in tako odpovedalo pokorščino predsedniku Rayburnu. Na drugi strani pa je demokratični voditelj v senatu senator Johnson kar nategoma zaustavil postopek o zakonu za civilne pravice in poskrbel, da ne pride v Predstavniški dom, kjer bi dokončno obležal. Povrh je mnogo južnih demokratov že kar samo po sebi proti zmernemu zakonu o unijah. Unijsko gibanje ni na jugu posebno razvito, zmeren zakon bi mu omogočil razmah. Tega se južni demokratični kongresniki bojijo in so rajše za ostrejši zakon o unijah, kot so ga predlagali republikanski kongresniki in ga je zagovarjala administracija.

Vodstvo AFL-CIO je že napovedalo boj tistim 229 kongresnikom, ki so glasovali pri odločilnem glasovanju za republikanski načrt o zakonu. Posebno hočejo unije vzeti na piko tistih 62 kongresnikov, ki so jim lani pomagale do mandata, letos so pa potegnili z republikansko administracijo proti njemu. Ali so unijske grožnje kaj vredne in koliko?

Med 134 republikanskimi kongresniki, ki so glasovali za predlog republikanske administracije jih je nekaj, ki so zelo navezani na delavske glasove. Njihovo število ni veliko, njihova politična bodočnost pa temna. Unije bodo napole vse sile, da jim pomagajo do poraza; nekaj jih bo gotovo obležalo na bojnem polju kot političnih mrličev.

Drugačna je slika pri tistih 95 demokratih, ki so glasovali z republikanci. Od teh je okoli 40 takih, ki so bili izvoljeni v južnih in obrobni državah. Vsem njim se ni treba bati unijske želje po političnem maščevanju, nekateri med njimi bodo pa prišli v velike težave in se bodo le težko izmazali iz njih. Kar se tiče ostalih 55 demokratičnih kongresnikov, pa visi njihova politična usoda na nitki. Gledati bodo morali, kje naj najdejo oporo, kajti unije jih bodo napadale, Sam Rayburn jim bo pa odrekel podporo, ker se niso držali strankarske discipline pri glasovanju o zakonu o unijah. Vendar je malo verjetno, da bodo pri političnih vseh propadli.

Da so unije doživele tak hud poraz v Kongresu, je deloma treba pripisati delovanju znanega senatnega McClellanova odbora, ki je v mnogih slučajih odkril res gnile zadeve v nekaterih unijah. Unijam sovražno časopisje je potem te slučaje tako napihnilo, da je ustvarilo po deželi vtis, da so le redke unije, ki imajo čiste roke in čisto vest. AFL-CIO vodstvo se proti tej taktiki svojih nasprotnikov ni znalo dosti učinkovito boriti.

Dalje je treba vpoštevati, da smo v dobi štrajkov, ki bodo izpraznili unijske blagajne do take meje, da jih tudi velika pozhrtvovalnost organiziranega delavstva ne bo mogla napolniti do prihodnjega poletja. Ne smemo tudi pozabiti, da je še mnogo unij, ki pri njih ni poslovanje popolnoma v redu. Marsikatera od njih bo prišla v roke senatnemu odboru. Ze male napake, ki bodo morda odkrite, bodo napihnjene v velike nerednosti. Unije bodo torej imele dosti sitnosti in težav v lastni hiši in ne bodo mogle posvetiti toliko časa, dela in sredstev volivni kampanji, kot bi to rade videle in kot bi gotovo storile v normalnih razmerah. Vsak kandidat, ki ga bodo napadale, jim bo metal v obraz vse gnile slučaje, ki jih je odkril McClellanov odbor. V mnogih slučajih bodo morale obmolkniti.

Na drugi strani bodo morali tudi demokratije zakrpati svoje vrste. Ze po tradiciji so sprti bratje, ki nastopajo složno samo na konvencijah, pa še takrat šele po dolgotrajnih zakulisnih pogajanjih in kompromisih dvomljive vrednosti.

Po porazu, ki so ga doživeli v predstavniškem domu, jih bo tudi minula tista zavest zmagoslavja, ki jim je vlila v glavo prepričanje, da imajo zmago pri prihodnjih volitvah

jeseni l. 1961 že v malem žepu. Treba jim bo imeti že nekaj več sloge kot po navadi, ako bodo res hoteli zmagati.

To vse bo seveda tudi vplivalo na stališče unij do demokratične stranke. Unije jih ne bodo pustile na cedilu, toda stavile bodo verjetno bolj konkretne zahteve tako glede demokratičnega programa kot glede osebnosti, predno se bodo odločile, katere demokratične kandidate naj podpro.

In vse to je rodilo eno samo značilno glasovanje v predstavniškem domu!

BESEDA IZ NARODA

K 50-letnici slovenske farmerske naselbine v Willardu, Wisconsin

Willard, Wisc. — Lani, letos in prihodnje leto so leta, ki so nekako jubilejna leta petdesetletnice naše slovenske farmerske naselbine na Willardu in tej okolici v Clark okraju. Zanimanje za ta kraj se je začelo že leta 1907, a vendar predno se je vse uredilo in da je bilo mogoče rojakom obstati, ko so zemljo kupili, je bilo že leto 1908 in 1909. Če pa komu paše že leto 1907, naj upošteva istega.

Tiste čase so se priseljevali iz domovine v Ameriko slovenski fantje in moške večinoma z dežele, s kmetij. Zato je naravno, da tisti, ki so sklenili ostati v Ameriki in si tu postaviti lastno družinsko ognjišče, so si želeli, da bi mogli ven iz rudarskih revirjev in iz raznih tovarn, kjer so bila dela težka in nevarna. Ven na deželo, si ustanoviti kmetijo in živeti na deželi na čistem zraku, kot sami svoji gospodarji farmarij. Nekaj takega so že poskušali nekaj let prej v Californiji in menda tudi v Minnesoti. A da bi prišlo do kompaktne naselbine, kakor je to prišlo na Willardu in okolici, do kaj takega vsaj v taki meri ni prišlo. In tu je bil začetek težak.

Začetnik naše naselbine je bil rojak Ignac Česnik, ki je bil rodom Primorec. On sam ima zanimivo zgodovino. Kot petnajstletni mladenič je odrinil z doma v svet. Najprvo je želel v Severno Ameriko, a ga je zastopnik parobrodne družbe pregovoril za Južno Ameriko — Brazilijo. Tam je bil devet let v slabih razmerah in slabo zaslužil. Enkrat so ga celo prodali kot sužnjo. Tako je sam pravil. Potem se je tam oženil in od tam je prišel v Združene države. Bival je nekaj let v Jolietu, kjer se je ukvarjal s prodajanjem hiš in zemljišč v okolici Rockdale. Leta 1907 se je semkaj v Clark County pripeljal v navadni čuvaljski železniški kari in se ustavil na postaji Fairchild.

Po tej okolici v Clark okraju je tiste čase tedaj znana trčrka Foster Lumber Company izsekala gozdove in ves uporaben les uporabila za trg. Ostalo je le grmičevje in štori posekanih dreves.

Česniku kot posredovalcu in prodajalcu zemljišč so dali pobudo nekateri tedanji č. g. slovenski duhovniki kot: Rev. Šušteršič, Rt. Rev. škof Trobec, Rev. Buh, Rev. Bajec in Rev. Kranjec. Omenjeni č. g. so se zavzemali za to, da naj bi se za Slovence kje v kakem primerem kraju ustanovila kot za kmetijske ljudi skupna slovenska farmerska naselbina in sicer v takem kraju, kjer bi mogli vzdržavati lastno slovensko župnijo. V ta namen je dobil g. Česnik v jeseni leta 1907 od N.C. Foster Lumber Company v tem kraju več tisoč akrov zemlje v prodajo. Zemlja je bila dobra in prav primerna za skupno naselitev Slovencev.

Naslednjo pomlad meseca marca 1908 je g. Česnik ponovno prišel semkaj ter z njim tudi g. Jos. Tomsič kot pomočnik, da sta pripravila stanovanja in kmalu za tem sta vzela svoje družine k sebi. Oglašati so začeli v "Amer. Slovencu" in uspeh je bil, da so še isto leto prišle v ta kraj sledeče družine: Česnik, Tomsič, Trunkel, Pe-

star, Plut, Perovšek in Jordan. Mnogi drugi so pa prišli zemljo pogledat in kupit, naselili so se pa drugo leto, za temi nekateri še pozneje. Tekom prvih treh ali štirih let se je priselilo semkaj že nekaj nad sto družin.

Prva pomoč v gospodarskem oziru jim je bila znana Libby Company, ki je tukaj takrat postavila svojo postajo za konzerviranje kumar, katere so na novi zemlji takrat dokaj dobro rodile. Med tem časom so pa pridno čistili zemljo, izkopavali šore in izčiščena polja so začela donášati povoljne viře za življenje. Pozneje so razne družbe tukaj tudi konzervirale zelen fižol, grah, itd., kar je vsakemu farmerju dajalo priliko za postranski zaslužek, ako mu je čas dopuščal. Tako se je razvila slovenska farmerska naselbina in slovenski farmariji so bili hvaležni omenjenim č. g. duhovnikom za pobude za ustanovitev naselbine.

Slovenski farmariji na Willardu imajo košček slovenskega življenja. Imajo svojo lastno župnijo sv. Družine, kjer imajo urejeno duhovno farno življenje kakor prej v starem kraju. Prvi slov. duhovnik, ki je obiskal ta kraj je bil č. g. Frančišek Šaloven, ki je prišel iz Minnesote za Velikonočo leta 1909, pozneje župnik v La Salle, Ill. Za tem so bili tu č. g. J. Kalan, za njim č. g. Jos. Polak, potem č. g. Al. Kastigar, za tem nekaj časa niso imeli domačega gospoda. Leta 1918 pa je prišel tja za župnika č. g. John Novak, za njim pa so prevzeli župnijo slovenski oo. frančiškani iz Le-

monta, ki še sedaj vodijo župnijo sv. Družine. Imajo čedno dvorano za društvene in cerkvene prireditve, seje, itd. Dalje imajo tudi svoje lastno farno pokopališče.

O začetku naše naselbine se mi zdi, da je najbolj točno pisal pred kakimi petnajstimi leti bivši urednik in ustanovitelj "Novega Sveta" John Jerich iz Chicago, ko je nekaj let prej obiskal našo naselbino in je s pokojnim rojakom farmerjem Jožetom Rakovec obiskal vse tedanje slovenske družine tukaj in jih osebno izpraševal o vsem od ustanovitve naprej do tedaj. Opisal je družine in drugo. Med drugim je zapisal o nas tudi to-le:

"Slovence na Willardu ob nedeljah in praznikih vabijo lepo zvonovi k službam božjim in človeku se zdi, kakor da je prišel kam na deželo kje na Slovenskem. Pred cerkvijo se zbirajo možakarji in ti prav po slovenskih navadah modrujejo. Pogovori se nanašajo kajpada v prvi vrsti na farmarje in farmarstvo. Potem o družtvih, jednotah in posegajo še v druga vprašanja. Prav zanimivo jih je poslušati. Ob nedeljah po maši ali popoldne se zbirajo tudi na društvenih sejah, na katerih prav mojstrsko zborujejo in ukrepajo o tem in onem. Moški imajo svoja društva, ženske pa zopet svoja. Društve je več, tako, da so seje vsako nedeljo in še kake druge dneve ob večerih.

Še nekaj značilnega je na Willardu. Pred cerkvijo ali kje na polju dobiš mlade fante in dekleta, ki so tu rojeni, pa govorijo po slovensko. To kljub

temu, da hodijo tu v šole, kjer je le angleški pouk. Odkod ta zavest pri mladih? To, da niso toliko v dotikih s tujci, kakor so po mestih, zato se jih slovenski duh bolj drži in je v njih več zavesti in ljubezni do jezika njihovih mater in očetov. Slovenski duh bo na Willardu dalj živel, kakor pa po industrijskih krajih.

Willard in njegova okolica je živa priča slovenske pridnosti in delavnosti. Morda bi bila po tej planjavi še danes gozdna puščava, da niso ravno Slovenci sem prišli in s svojimi pridnimi rokami obdelali zemljo tega kraja, da ga je lahko vesel tisti, ki na njem živi in ga je lahko vesela tudi dežela."

Tako se je pisalo o Willardu tedaj. Od tedaj pa do zdaj se je mnogo tistih, ki so bili pred petnajstimi leti še opisani, preselilo v večnost. Na njih domovih kmetujejo že njihovi sinovi in hčere. Življenje gre naprej. Po tej okolici Willardu, Tioga, Greenwood in še tod okrog pa stoji lepo urejene slovenske farme. Škoda, da niso pred petdesetimi leti vzeli na filmski trak tedanje z grmičevjem zaraščene pustinje in posejane z gostimi širokimi in debelimi štori, po vsej tej pokrajini, da bi videli mlajši in drugi sodobniki, kako je ta pokrajina zgedala takrat in kako zgleda danes. Kaka sprememba! Prišla je po pridnosti slovenskih rok. To je pionirstvo, ki so ga vršili tu slovenski ljudje. Če kdo, morejo ti slovenski pionirji s ponosom reči: Amerika, hvaležni smo ti, ki si nas sprejela, nam dala kruh in obstanek! Mi pa smo ti prinesli čez morje pridne roke in ljubezen in temu koščku obraza tvoje zemlje smo dali nov obraz, katerega upamo, da si vesela ti, dežela demokracije in svobode, kakor smo ga veselili mi!

Bogu hvala za ves ta napredek! In Ti Vsemogočni blagoslovljaj še naprej Ameriko in nas!

---n.

Ribniški piknik

Cleveland, O. — Ribniške gospodnje naprosamo, da bi tudi za letošnji piknik napikle in navrle kake dobrote. Piknik bo 6. septembra na Starčevi farmi na 2710 Rockefeller Rd. ob vsakem vremenu.

Za darovano pecivo se že vnaprej vsem zahvaljujemo.

Odbor.

K Mariji Pomagaj v Toronto!

Cleveland, O. — Še se spominjamo, kako lepo je bilo lani na božji poti pri Mariji Pomagaj v Torontu! Prelepa cerkev Marije Pomagaj, kamor se zatekajo Slovenci v njihovih prošnjah in težavah, da si izprosijo Marijine pomoči in tolažbe, požrtvovalnost tamkajšnjih duhovnikov in gostoljubnost naših sorjakov nam je ostala v trajnem spominu.

Pevski zbor "Slavček" bo pod vodstvom Miodraga Savernika ob zaključku letošnjega romanja 5. in 6. septembra podal koncert slovenskih narodnih pesmi, da tako nekaj doprinese k vztrajnosti Slovencev v tujini do vere in svoje matere besede. Koncert bo ob 5. uri popoldne v dvorani pod cerkvijo.

Romarji in člani pevskega društva "Slavček" se bomo peljali z avtobusi, kar nam bo dalo tudi dosti lepega razvedrila. Po uglasjenih cestah se bomo odpravili iz Clevelanda, sloviti Niagarski slapovi nam bodo igrali močnega koncert ob silnem padanju voda, prelepi travniki, gozdovi in cvetlice pa nas bodo spremljale na kanadski strani do Toronta. Zato vas, dragi Clevelandčani prisrčno vabimo na to romanje in na naš koncert.

V nedeljo zvečer se vrnemo v

Kulturna kronika

Štiri desetletja dr. Kernovega slovarja

Te dni je poteklo štirideset let, odkar je dr. Frank J. Kern izdal prvi popoln angleško-slovenski slovar z angleško izgovarjavo.

Slovar je izšel v Clevelandu dne 1. septembra 1919 v samozaložbi, tiskala ga je tiskarna Ameriške Domovine.

Lahko si predstavljamo, kako pomemben je bil ta dogodek takrat za naše rojake v Ameriki, kot za Slovence v domovini, saj še niso imeli nobenega angleško-slovenskega slovarja. Kako veliko delo je izvršil dr. Kern! Koliko truda je vložil v to prepotrebno knjigo! Sestavo si je zamislil tako, da je bil slovar priročen, enostaven in dosleden, ter dovolj obsežen za vsakovrstno uporabo.

V predgovoru piše dr. Kern med drugim takole:

"Že leta 1905 je nekaj slovenskih dijakov v St. Paulu, Minnesota, izdelalo načrt za angleško-slovenski besednjak, ki bi odgovarjal praktični uporabi našemu narodu v Ameriki in v starem kraju. Delo se tedaj ni uresničilo, zato sem se pozneje lotil dela sam in pisal besednjak od časa do časa, kolikor mi je čas dopuščal. Držal sem se prvotnega načrta glede obsega in splošne razvrstitve in pri tehnični ureditvi, da bi bila knjiga tem prikladnejša in uporabljiva za ljudstvo.

Besedni zaklad je dovolj obsežen za vsakdanjo uporabo in tudi za izobražence, ker so navedene

Cleveland, kar bo nekako zaključilo dobo romanj, počitnic in piknikov in pričelo resno delo in šolo.

Torej zaključimo to veselo dobo z lepim romanjem v Torontu! Marija Kamin.

Savovci vabijo

Cleveland, O. — Kdo so pravzaprav "Savovci"? To so mladi fantje in tudi starejši moške, ki so se združili v društvu Slovenskih akademikov v Ameriki. Zastopnice imena društva dajo lepo slovensko ime SAVA in člani se tako imenujejo Savovci.

Sele lani se je društvo ustanovilo in po vsej Ameriki so razkropljeni člani. A šteje jih že blizu sto in jih misli kmalu še dosti več.

So Savovci kaka politična organizacija? NE! Iz ankete, ki so jo lani izvedli, se vidi, da se ogromna večina ne zanima za politiko. Od tistih, ki se zanimajo, se jih približno 21% zanima za slovenski državni pokret in samo za dober odstotek manj za SLS. Večina se pač zanima predvsem za študij, znanost in pa za slovensko kulturo.

So "Savovci" ljudje z mehki mi rokami, ki malo postrani gledajo na sloven. kmeta in delavca, kot se je včasih rado zgodilo doma? Upajmo, da takega med Savovci ni; če pa bi kak bil, bi mu večina Savovcev rekla, naj hodi "zbogom"! Anketa pokaže, da nad 85 odstotkov naših akademikov redno dela, kakor vsak drug Slovenec v Ameriki. A po končanem delu hiti ta mladina še v šolo, da bi se še kaj več naučila! Take pridnosti in vztrajnosti pa smo lahko res vsi Slovenci veseli.

So Savovci nasprotniki ali konkurenti kake druge organizacije? NE! Baš nasprotno! Veliko jih je, ki se naravnost junjsko trudijo, da bi nasprotnost med nami ponehala, da bi imeli namesto preprirov prijateljske

vse važnejše besede, ki se nahajajo v angleških besednjakih.

Izgovarjavo angleških besed zaznamujem kolikor mogoče enostavno in dosledno. Izgovarjave se je mogoče naučiti le s pomočjo žive besede, vsled tega nisem nanjo polagal posebne važnosti; upam, da je učenci ne bodo vzeli preveč doslovno, kakor je zaznamovana v knjigi. Diaktrična znamenja in zapisana izgovarjavo so samo za prvo pomoč; učiti se je treba s pomočjo posluha in govorjenja. Pisava in izgovarjavo angleških besed je označena, kakor je v navadi v Ameriki, ter se nekoliko loči od kontinentalne angleščine.

Ta besednjak naj služi pri učenju angleščine kot prva pomoč. Ko ste dosegli precejšno dovršenost, rabite angleške besednjake, kakor so Webster ali New Standard Dictionary.

Upam in želim, da bodo besednjak rabili tudi mladi Slovenci-Amerikanci, da se nauče lepega slovenskega jezika in dobijo pristop do slovenske književnosti, ki je vredna, da jo poznamo.

H koncu se moram zahvaliti g. Z. Novaku za pregled in popravke. Z. Novaku za pregled in popravke. Z. Novaku za pregled in popravke. Z. Novaku za pregled in popravke.

Čprav imamo že novejšo angleško-slovenske slovarje, je dr. Kernov še vedno v rabi, zaradi prilagoditve ameriški uporabi besed zelo priljubljen in povpraševan. Žal je popolnoma razprodan in ni na vidiku nobena nova izdaja.

Naj bo ob štiridesetletnici te pomembne knjige izrečeno dr. Kernu zaslužen priznanje in hvala vseh tistih, ki so njegov slovar tekom dolgih štirideset let z uspehom uporabljali, ga uporabljajo in ga še bodo uporabljali. A. D.

debate in razumska tehtanja, namesto skupinarstva skupnost, namesto drobcev celoto, namesto borbe za priznanje tega ali onega "vodnika" ali "voditelja" so odločanje po zastopnikih vseh skupin.

To so Savovci! Imeli so trdo mladost po zakloniščih, včasih požganih vaseh ali bombardiranih slovenskih mestecih, potem so jih zagrabila s hladnimi rokami taborišča — za več let! Danes delajo trdo kot ti in jaz, zraven pa še pridno študirajo, naj več po večerih. Dosti se jih pridno udeležuje tudi po drugih organizacijah. In pred njimi so nove velike naloge! Dal Bog, da bi jim ta nov rod dorasel!

To torej so Savovci! Letos bodo imeli ob priliki svoje druge konvencije v Clevelandu v soboto 5. septembra razstavo. Zvečer bojo imeli ob osmih kulturno prireditve, nekaj pisan večer, da lahko nudijo vsakega malo. Po vsem skupaj bo pa še zabava, kjer se naj zavrti staro in mlado in se pogovori o tem in onem! Vse to bo v soboto v šentviški dvorani! Tudi g. škof in senator Lausche bosta tam. Pridi zagotovo tudi TI!

Prijatelj Savovcev.

Prvi na vrsti

Vodja skavtskega taborišča v Rhinelander, Wis., Dick La Certe je svaril druge skavte, naj ne uporabljajo telefona med nevlitami. Malo kasneje je sam segel po telefonu in doživel hudo presenečenje — prav v tem trenutku je namreč udarila strela v telefonsko napeljavno.

Zgled je bil taboriščnikom boljše svarilo od vodjinih besedi!

Ni ji uspelo

V Sacramento v Kaliforniji so prijeli neko Ellen Harris, ko je vnovčevala ponarejene čeke. Policaju, ki jo je prijel, je dejala:

"Mislim, da je to uničilo moje načrte za študij kriminologije in vstop v policijsko službo!"

JOSIP PREMK:

MADEŽ

Počasi je zdrknilo solnce tam za daljne gore in prve mračne sence so legle po krajini. Kolesa so pričela ropotati glasneje in sunkoma, kajti tračnice so se križale in cepile v različne panoge, če so stali tu pa tam na progih, ki se naenkrat zelo razširila, in posamezni železniški vozovi in lahni mraku so se zasvetile prve mestne hiše.

Anka je vztrepetala in vstala, a ko je segla po kovčegu in se približala vratom, se je naenkrat tako pomirila kakor obsojenec, ki zasliši obsodbo in se mirno vda v svoj konec . . .

Teta Marija jo je zagledala že iz dalje in ob svitu električnih luči se je zazdel Anki njen suhljati obraz zelo rumen in postaran. Zmigavala je z ustnicami in mežikala s svojimi drobnimi rdeče obrobjenimi očmi, kakor da težko premaguje solze, nato ji je podala roko in se ji nasmejljal z globokim kimanjem.

"Tako, ljubo dete, in sedaj si rešena službovanja na deželi. Ali si se z veseljem poslovila?"

Anka je gledala po peronu, a ko le ni zagledala, česar so strahoma iskale njene oči, ji je obkrožil ustnice skoro zadovoljen nasmehek.

"Požuriva se, teta," je dejala in stopila sama naprej, kakor da se boji, da bi ju kdo ne dohitel. "Saj se pogovoriva doma."

"On je še v uradu," je povzela zopet teta Marija — "in zato ni prišel, a zvečer naju poseti. Nič se ne vznemirjaj, če te ni takoj pozdravil, saj veš ljubo dete, služba je služba in on je tako vesten."

Sedaj šele se je ozrla Anka brezskrbno okoli sebe in ko sta stopili na ulico, kjer so že svitili občestni kandelabri, je pričela stopati počasneje. Dasi je bila v mestu komaj pred dobrim mesecem o božičnih počitnicah, se je vendar čutila nekako na tujih tleh, kjer nima toliko pravice kakor v tisti vasi na deželi, kjer pozna vsakega in vsakdo njo in je bila že kakor ud tiste velike družine.

"In jutri, ljubo dete," je pričela teta Marija, ker je Anka le molčala — "lahko pogledaš stanovanje. Je težko dobiti kaj priučenjšega, saj veš, kako je tu v mestu. No, zračno je, dve sobi, prostorni in z razgledom na ulico, in svetla kuhinja in koridor, pomisli; in kar je najvažnejše — za hišo tudi majhna gredica, kar je v mestu prav redko. In to je zelo važno, ljubo dete, marsikaj zelenjavo lahko posadiš in pridelaš doma, kajti na trgu je draginja, denar pa ima danes veliko vrednost. In tudi zaradi rož, Ivan zelo ljubi rože, krizanteme, če se ne motim, da, krizanteme; še kot dijak, ko je stanoval pri meni, jih je vedno nosil v gumbnici. Da, že takrat, oh, kako dobro ga poznam in povem ti, ljubo dete, da si boljše ga soproga ne moreš izbrati. Od začetka ti bo šlo v gospodarstvu morda malce težko, no, ti že pokazem in kmalu se privadiš, saj si razumna, kakor je bila tvoja mati. Ah, da, tvoja mati! Še na smrtni postelji sem ji obljubila, da bom skrbela zate kakor za lastnega otroka, no, in vse se bo lepo izteklo, kakor vidim. Da, da, ti mi napravljajš veselje, Anka."

Anka jo je slišala kakor v sanjah, njene misli pa so hodile vse drugod . . . In dasi je včasih tako rada opazovala to večerno niestno vrvenje, se ji je zazdelo zdaj tako nesmiselno, brez vsakega pravega namena in smotra, morda le zaradi večera samega, ko je v ljudeh več predrznosti in povsod neka večja svoboda . . .

Ali teta Marija ni vedela, kaj se godi v njeni duši, in jo je pogledala začudeno in skoro osuplo.

"Morda si utrujena od vožnje,

Anka? No, saj je bilo zadnjikrat, sedaj kar pozabi na vse, kar te je mučilo na deželi, ljubo dete, in se veseli samo svojega bodočega življenja. Srečno bosta živela, moj Bog, kako bi ne, on je tako dober in plemenit in ti si tudi vsa, kakor je bila tvoja mati."

"Ali, teta," je izrekla Anka in takoj umolknila, kakor da se je prestrašila lastnega glasu.

"Toda, ljubo dete," se je začudila teta Marija in jo pogledala čisto blizu v oči — "ti si tako tiha. Ali si bolna?"

Anka je že razprla ustnice in ji hotela povedati v obraz, da jo muči s svojim vprašanjem in neprestanim pripovedovanjem, ker se še ni odločila . . . pa je samo parkrat hitreje trenila s trepalnicami in molčala.

Teta Marija je spoznala, da ji nekaj ni po volji, in se je zagledala nevoljno v tla, dokler nista dospeli do njenega stanovanja.

"Ali bi mu stopili nekoliko naproti?" jo je prašala in obstala pred vrati.

"Komu?" je povprašala Anka in glas se ji je stresel.

"Moj Bog, Ivanu vendar! Zdaj pride vsak čas iz urada in zelo bi se razveselil, ko bi te zagledal tako naenkrat pred seboj."

Pa Anka je odkimala in se je obrnila v stran.

"Nocoj še ni," je dejala tiho, da jo je teta Marija komaj razumela — "tako sem utrujena."

Nato sta odšli po ozkih stopnicah v drugo nadstropje, kjer je stanovala teta Marija. Nešteto krat je že stopala Anka po tistih stopnicah, pa se ji niso zdele še nikoli tako strme in težavne kakor tisti večer. Počasi je stopala navzgor, s trudnimi koraki, in ko je prišla na vrh stopnic, se je plaho ozrla v teta Marijo, ki pa ni videla njenega pogleda.

Sedaj pa kar odloži svoje stvari in uredi, kakor si vajena," ji je dejala teta, ko je prižgala v prvi sobi luč in ji odprla vrata v drugo, kjer je bivala Anka navadno, kadar je prišla na počitnice.

Anka je vzela svečo in zaprla vrata za seboj, nato pa položila kovčeg na stol poleg vrat in obstala sredi sobe.

Tam ob postelji je visela v črnikastru, že nekoliko črvenem okviru slika njene matere in Anki se je zdelo, da so obrnjene njene oči naravnost sem proti njej. Vsak večer, kadar je bivala v tej sobici, je gledala mater v obraz, v tiste male, dobrodušne oči, ki so se ji včasih tako veselo nasmihale . . . In v Ankinem spominu je vstal tisti večer, ko je prvič stopila k tej postelji; tolažiti jo je morala teta Marija dolgo v noč, predno je zapala, in še v sanjah je videla, kako so zagrebli njeno mater. Ostala je na svetu čisto sama, le teta Marija je tičala venomer ob njeni strani; dasi je Anka takrat ni mogla, pa se je je napolnjen vendar privadila. In privadila se je tudi te sobice, ki se ji ni zdelo še nikoli tako dolgočasna, neprijetna, tuja kakor sedaj . . . Ozirala se je na vrata, kakor da se boji nekoga, ki pride vsak hip; naposled je vendar odložila svoj plašč in stopila k zrcalu. Boleden izraz je ležal na njenih drobnih ustnicah in tudi oči so gledale izpod lepega čela, ki sta ga objemala dva bujna vala temnih las, zamišljene, kakor da iščejo svoje sreče tam nekje v preteklosti . . .

Ko je začela v sosednji sobi tetine korake, je odprla vrata in ostala med njimi.

Teta Marija je pogrinjala mizo in ji smehljaje prikimala.

"Le pridi, Anka, vsak čas mora biti tukaj."

(Dalje prihodnjič.)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

PO ŠPORTNEM SVETU

Nov svetovni prvak v boksu. Kakor znano je mladi švedski boksar in evropski prvak težke kategorije Ingemar Johansson premagal k. o. Amerikane Floyd Pattersona. S tem je ta športnik izvojeval prvenstvo v boksu zopet nazaj beli rasi. On je namreč četrti Evropejec (Anglež Bob Fitzsimmons 1897-1899, Nemec Maks Schmeling 1930-1932, in Italijan Primo Carnera), kateremu se je posrečilo prodreti v ameriško vrsto svetovnih prvakov. Johansson je postal s svojo zmago 21. svetovni prvak v težki kategoriji boksarskega športa. Oglejmo si še nekoliko zanimivo listo, kdo so bili tisti svetovni prvaki in koliko let so branili svoj naslov.

John Sullivan (USA) 10 let; Jim Corbet (USA) 5 let; Bob Fitzsimmons (Anglija) 2 leti; Jim Jeffries (USA) 6 let; Marvin Hart (USA) 7 mesecev; Tommy Burns (USA) 2 leti; Jack Johnson (USA) 7 let; Jess Willard (USA) 4 leta; Jack Dempsey (USA) 7 let; Gene Tunney (USA) 2 leti; Maks Schmeling (Nemčija) 2 leti; Jack Sharkey (USA) 1 leto; Primo Carnera (Italija) 1 leto; Max Baer (USA) 1 leto; Jim Braddock (USA) 2 leti; Joe Louis (USA) 12 let; Ezard Charles (USA) 3 leta; Joe Walcott (USA) 1 leto; Rocky Marciano (USA) 4 leta; Floyd Patterson (USA) 2½ leti; in od 26. junija t. l. dalje Ingemar Johansson (Švedska).

Telovadci so postali zelo živahni. Vsi oni narodi, ki v telovadbi nekaj pomenijo, odnosno njihovi telovadci, so postali v zadnjem času izredno aktivni. Izgleda, da se vsi pripravljajo z veliko vnemo za olimpijske igre, ki bodo prihodnje leto v Rimu. Dvoboji med posameznimi narodi, dalje razna državna prvenstva in druga tekmovanja, ki jih je ravno v zadnjem času izredno veliko, nam dajo slutiti, da bodo borbe za prednja mesta v Rimu izredno ogorčene.

Italijani so za obletnico obstoja svoje telovadne zveze (90-letnica) za mesec september povabili v Rim najboljše evropske telovadce, ki se bodo pomerili v večnem mestu v vrhunski orodni telovadbi. Iz Jugoslavije bosta sodelovala znani slovenski telovadec iz Ljubljane M. Cerar in Čaklec.

Oktobra je v Kopenhagenu (Danska) evropsko prvenstvo. Nemci imajo dvoboj s Francijo v mesecu novembru in sicer v Muehlhausenu. Za december imajo predviden dvoboj s Sovjetsko Rusijo, če jih Sovjeti ne bodo pustili na čedilu kakor ob priliki otvoritve nemške telovadne šole letošnje poletje v Frankfurtu. Da imajo Čehi, Poljaki, Madžari, Romuni itd. meddržavne dvoboje v telovadbi, nam povedo razna poročila v evropskih strokovnih listih.

Zadeva glede Kitajske še ni rešena. Kakor znano je zadnji kongres mednarodnega olimpijskega odbora, ki je bil v Monakovem, sprejel pod pritiskom Rusije in njenih satelitov Rdečo Kitajsko med članice M.O.O., medtem, ko je črtal iz članstva nacionalno Kitajsko, ki je sedaj na Formozi. Prihodnji kongres, ki bo v letošnjem oktobru v Parizu ali Lozani (Švica), bo zadevo ponovno pretresal in bo verjetno nacionalna Kitajska sprejeta nazaj v M.O.O. pod imenom "Nacionalni olimpijski komite republike Kitajske". Tako se je namreč izrazil predsednik M.O.O. Avery Brundage.

V Squ Valley, kjer bodo prihodnjo zimo zimske olimpijske igre, so poleg glavne tekmovalne proge za alpske discipline, ki se nahaja prav v Squ Val-

ley, pripravili nekako 50 km proč drugo regularno progo, kamor bodo premestili alpske discipline v slučaju, da bi bila v samem Squ Valley prevelika množina snega. Vendar so tudi za ta slučaj poskrbeli, ker bodo na razpolago gorske trupe (okrog 500 mož), ki bodo vse proge spravili v red.

To je hitrost. — V Švici so tekmovali v takozvanem "kilometer-lance" najhitrejši smučarji Švice, Nemčije in Avstrije. Prvo mesto je zasedel Švicar W. Forrer, ki je vozil s hitrostjo 141,176 km na uro.

Glede tekmovanja v sabljanju za svetovno prvenstvo, ki je bilo nedavno v Budapešti, so merodajni krogi v tej športni panogi precej razočarani. Kajti svoječasnno najboljši narodi v tej športni disciplini kakor Francozi, Italijani, in deloma tudi Madžari, so močno odpovedali pri letošnjem srečanju. Ugotovili so pri tem predvsem to, da je tehnika pri tem športu močno popustila (nasprotno pa je pri ostalih športnih panogah zelo napredovala). Mlade sile, ki danes zastopajo sabljarski šport, so namreč še daleč za mojstri, katere smo imeli priliko svojčasno občudovati. Kakor v drugih športih, tako rinejo tudi v sabljanju narodi za železno zaveso močno naprej.

Najboljši finski metalec krogla Jorma Kumas je zabrisal 7,25 kg težko breme kot prvi Finca nad 17 m in sicer točno 17,06 m. S tem metom je popravil svoj lastni rekord za 10 cm. Metalec kopja Kanhanen bi pa skoraj dosegel 80 m znamko, saj mu je kopje sfrčalo iz rok nič manj kakor 79,63 m.

Plavači so sedaj na celi črti na delu. Amerika je premagala v plavalnem športu v neoficijelnem tekmovanju Japonsko. V tekmovanju, ki je bilo v Osaki, je postavil Amerikanec F. McKinney nov svetovni rekord v hrbtnem plavanju na 200 m s časom 2:17,8, na 200 m prsno pa

je postavil Masua nov japonski rekord s časom 2:39,6. Japonci so postavili drugi dan tekmovalnja kar tri nove svetovne rekorde in sicer ima dva sam Yamana, in to v crawlju na 400 m s časom 4:16,6 in v 200 crawlju (ki ga je plaval v štafeti 4x200 m) s časom 2:01,5. Poleg tega so pa dosegli Japonci tretji svetovni rekord v štafeti 4x200 m s časom 8:18,7. Vendar so zmagali Amerikanci v razmerju 37:33 točkam.

Ivo Kermavner.

Mlečni izdelki

Kvart mleka tehta 2.15 funta. Za en funt surovega masla je potrebno 9.77 kvartov srednjemastnega mleka, za funt sira pa 4.65 kvartov.

HELP WANTED — FEMALE

WOMEN to train for kitchen and pantry position at our new Public Square Restaurant. Salary, meals and uniforms.

STOUFFER Employment Office

1375 Euclid Ave.

Fifth Floor

(170)

WAITRESSES

young mothers and housewives be more be a Stouffer girl Train now for full or part time waitress and hostess position in our new Public Square Restaurant or our other Cleveland location

STOUFFER'S EMPLOYMENT OFFICE

1375 Euclid Ave. 5th floor

(176)

Obširna dežela

Sibirija je dvainpolkrat tako obširna kot kontinentalne Združene države. Poseljen je v glavnem le njen južni del in obala ob Pacifiku. Njene reke tečejo proti severu in so v spodnjem toku nad pol leta zamrznjene.

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Išče se ženska za hišno delo, lep dom, 2 otroka, svojo sobo, kopalnico in televizijsko. Kličite WA 1-2875.

(170)

MALI OGLASI

NAPRODAJ

blizu East 185. ceste — 2 hiši, ena 5 sob in veranda, druga 4 sobe in veranda, klet, plinski ogrev. V odličnem stanju. Se pokaže samo po dogovoru. Cena \$26,500.

Knific Realty

820 E. 185. St. IV 1-7540

(171)

Stanovanje išče

Družina s 16 mesecev starim otrokom išče 5 ali 6 sobno stanovanje v neposredni bližini sv. Vida. Kličite EN 1-7968.

—(171)

Lastnik prodaja

hišo za dve družini, 5-5 sob, garaža, ograjen vrt, plinski furnez, avtomatični vodni grelec, vetrna okna in vrata, nič popravil, nizki davki. Nizka cena za hitro prodajo. Lastnik gre iz mesta. Nadaljna pojasnila pri lastniku na 1277 E. 58 St. —(171)

Se mora prodati

Izvrstna dohodkonosna lastnina obstoječa iz 3 poslopij, 6 stanovanj, eno nezgotovljeno, garaža za 3 kare. \$33,900. Se pokaže po dogovoru s lastnikom. Kličite po 6. uri pop. UT 1-5839.

(172)

Hiše naprodaj

Dve hiši na enem lotu, posestvo za dohodek, na E. 68 St., blizu St. Clair Ave. Kličite EX 1-4397.

(170)

Euclid-Green

Zares dober kup — bungalow s 3. spalnicami, polna predeljena klet, razvedrila soba zgotovljena, dvojna garaža, polna zaprta veranda za pozimi in poletje. Čisto zunaj in znotraj. Samo \$16,700.

Blizu Nottingham

Zelo lepa hiša s 3. spalnicami, velika jedilna soba, polna predeljena klet, razvedrila soba zgotovljena, dvojna garaža, polna zaprta veranda za pozimi in poletje. Čisto zunaj in znotraj. Samo \$16,700.

Grovewood okolica

Zelo čista, enodružinska hiša, 5 sob spodaj in stanovanje zgoraj za dohodek, polna klet, dvojna garaža, res lep dom. Če ste okoli iskali, boste cenili ta dom. Cenjeno za prodajo. Kličite in oglejte sedaj.

Pena Inc. Realtors

620 E. 222 St. AN 1-2300

Čez cesto od mestne hiše

(171)

Naprodaj

V fari St. Francis, severno od Superior Ave., enodružinska hiša, 6 sob, kuhinja modernizirana, polna klet, plinski ogrev, zelo čista. Cena samo \$10,900.

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030

(172)

Stanovanje se odda

5½ sob s kopalnico, na novo dekorirano, spodaj, se odda v najem odraslim, na 6027 Superior Ave. Kličite IV 1-6880.

—(171)

Hiša v najem

Enodružinska hiša, 3 sobe, kopalnica, prha, se odda v najem na E. 63 St. Za pojasnila kličite: EN 1-8679.

—(170)

CENA ZNIZANA

SUBURBAN RANCH

24250 Chardon Rd.

3 spalnice, velika stanovanjska soba, družinska soba in mnogo drugih posebnosti na 2 akrih krasno zasejanim lotu. Nizki davki. Odprto v soboto in nedeljo od 2 do 6 pop. Kličite lastnika IV 6-1051.

(171)

EAGLE ZNAMKE POMENIJO DODATNE PRIHIANKE V MAY 2 TRGOVINAH . . .

the MAY CO'S (2) BASEMENT stores

Razprodaja! UDOBJE "PLUS"

nove jesenske

ZAGOZDNE PETE "TRAVELOGS"

Samo pri nas

Reg. vrednost 6.98

- Kožnata • Črna • Siva
- Nabran 'jeziček' za lažjo nošnjo
- Prvovrstno rokavično usnje
- Srednje zagozdne pete
- Krep podplati
- Vdelani vložki
- Lahki upogljivi
- Nova 'V' oblika

MERE

Ozke 6 do 10

Srednje 5 do 10

Široke 5½ do 10

The May Co.'s Basement — Oddelck damskih čevljev v mestu in na Heightsu

100% volnene kratke jopice

\$7

Predsezonska cena je bila od \$11 do 13.98

V celoti podložene

Vseh velikosti

Dekliške

8 do 18

Ženske

16½ do 24½

Te jopice iz lahke volne so ravno prave za hladne večere. Klasičen "tuxedo" kroj z navzgor potisnjenimi rokavi. Zelo spretno ukrojene iz mehke modne tkanine. Na izbiri v modno modri, svetlo modri, rdeči ali rožnati barvi. Nekatere iz enoličnega tweed blaga v merah 10 do 18, druge tudi iz črnega volnenega blaga.

The May Co.'s Basement — Oddelck damskih plaščev v mestu in na Heightsu

KRIŠTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike

ZGODOVINSKA POVEST

—Ne da bi bil odhajajoča pogledal, je Kolumb se obrnil in začel popravljal svojo toaletu.

—Dijegu je treba še prikriti to poročilo, — je tiho mrmral. Presveta Devica me vidno varuje, torej le hitro na pot! ...

Ko se je oblekel, je šel na krov, kjer ga je že pričakoval Arana, in šla sta na breg k Neži Perazi. Grofinja je vzprejela Kolumba z jako velikimi častmi, kakor se je spodobilo po njegovem velikem poklicu. Večer je bil jako živahen in je hitro minul. Ko je Kolumb odhajal, je k njemu stopila z zapeljivim smehljajem neka gospa, Marija de Karbožal.

—Jako me veseli, gospod Kristof, — rekla je z nežnim glasom, — da se je nam posrečilo seznaniti se s tem, katerega sta španska vladarja počastila s takim zaupanjem. Torej ne odrečite osrečiti moje hiše s svojim obiskom!

—Vi ste jako dobri, gospa, a jaz se bojim, da za to ne bode časa.

—O, ne govorite tega! ... — je hitro posegla v besedo Marija. — Te dni se zbere pri nas večja družba in vi morate obljubiti, da pridete in se seznanite z mojim možem, kateri pride skoro gotovo pojutrišnjem s Ferra.

Kolumb je svetlo pogledal zapeljivo ženo.

—Jaz visoko cenim vašo ljubeznjivost, gospa, — in prizadeval si jo bodem povrniti z ljubeznjivostjo.

Te besede Kolumbove so za jedno trenotje presenečile Marijo. Bistro je pogledala admirala stoječega pred njo, a ž njegovega obraza ni mogla drugega čitati, kakor najfinejšo vpludnost. Ko je to videla, se je zmagovitno nasmehljala.

—Torej, gospod Kristof, nadejam se, videti vas in gospoda Dijega v naši hiši, — zaklicala je in se malo nazaj pomaknila z lahkim poklonom.

—Stejem si za čast, — odgovoril je Arana, — ako me le admiral povabi, da ga spremljam.

—Gospod admiral gotovo ne bode imel ničesa proti temu, torej do svidenja.

Kolumb in njegov tovariš sta vsa zatopljena v svoje misli ostavila Perazino vilo in šla na breg, kjer jo je čakal čoln "Sante Marie." In jedva je prestopil admiral prag svoje kajute, ko se je obrnil k Dijegu.

—Jako važne stvari so se prigodile, katere me silijo, ostaviti Homero s prvimi žarki solnca, —Kaj slišim, gospod Kristof?

ne da bi kdo kaj opazil.

—Saj ste ravno kar vsprejeli povabilo Marije de Karbožal na nje veselico.

—Juda je izdal Kristusa s svojim poljubom, zakaj bi me ne mogla izdati s svojo ljubeznivostjo gospa Marija de Karbožal.

—Jasneje povejte, gospod Kristof, — zaklical je začudeno Arana, — jaz prav nič ne razumem.

Kolumb je v nekoliko besedah Arani razložil vse, kar je izvedel od Petra.

—Naša rešitev je vsekako v tem, — končal je, — da precej odpotujemo. Bistroumnost Martina Alonza mi je jako olajšala moje naloge izvršitev. Ladije so preskrbljene z živežem, Pinta je popraviljena, in zatorej odidemo z Bogom dalje!

—Vsekako najdejo izdajalski Portugalci v nas pogumne protivnike, gospod Kristof! Mi se znamo bojevati in umirati, kakor se spodobi Kastilcem! — je razvnet zaklical Dijego.

—Jaz nočem da bi prišlo do tega. Bitve nam ne prinese nobene koristi ... Pojdite in odpočite se, Dijego. Zjutraj zgodaj moramo biti pripravljeni na odhod.

Drugi dan je vstal admiral, ko se je začelo daniti. Z znamenjem poklical je k sebi poveljnika "Pinte" in "Nine." Ko sta prišla, je bilo ukazano moštvu "Sante Marie" postaviti se na krovu in Kolumb je k njim prišel v spremstvu obeh Pinsonov in Dijega.

—Vas je gotovo jako iznenadil ukaz, pripraviti se na pot v tako zgodnji uri, — začel je admiral. — Svar je taka, da sem včeraj dobil zanesljivo poročilo, da hoče kralj portugalski nam delati vse mogoče ovire na potu v Indijo. Za nami so že poslali nekaj oboroženih vojnih ladij. Name-ra Portugalcev je tem podležja, ker sem se pred več leti bil obrnil k Janezu portugalskemu za podporo, kakešno mi je sedaj skazala milostljiva kraljica Izabela. Tedaj so Portugalci s preziranjem zavrnili moj predlog, a sedaj pa hočejo nam zavirati pot. Mari hočemo trpeti, da se kastilska zastava tako poniža?

Oduševljeni klici mornarjev pretrgali so Kolumbovo govor. V srcih mnogih se je skrivala želja, da bi se Portugalcem posrečilo preprečiti podjetje in jih tako rešiti daljše poti, a ta želja je hitro zginila pod vplivom starega sovrastva Kastilcev do Portugalcev.

—Ne, tisočkrat ne! — razlegli so se kriki, — to se jim ne posreči!

—Za čast naše domovine in za čast naše zastave umremo, kakor se spodobi Kastilcem! ... Vodite nas, gospod admiral, mi pojdemo povsod za vami! ...

Zmagovit smehljaj je obsijal Kolumba, ko je videl tako navdušenje.

—Zahvaljujem se v imenu naše vladarice za udanost njej, — zaklical je. — Nam se ni ničesa bati, dokler zvesto izpolnjujemo svoje dolžnosti. Vsemogočni Bog nas ohrani, ter daj zmago naši zastavi. Razsldrajmo in pogumno se spustimo v odprto morje, — tja, kjer leži zlata bogata Indija! Naprej!

—Naprej! — ponovili so vsi in vse moštvo je hitelo na svoje mesto. Čez jedno uro je malo brodovje bilo na potu v odprto morje.

—Saj ste ravno kar vsprejeli povabilo Marije de Karbožal na nje veselico.

—Juda je izdal Kristusa s svojim poljubom, zakaj bi me ne mogla izdati s svojo ljubeznivostjo gospa Marija de Karbožal.

—Jasneje povejte, gospod Kristof, — zaklical je začudeno Arana, — jaz prav nič ne razumem.

Kolumb je v nekoliko besedah Arani razložil vse, kar je izvedel od Petra.

—Naša rešitev je vsekako v tem, — končal je, — da precej odpotujemo. Bistroumnost Martina Alonza mi je jako olajšala moje naloge izvršitev. Ladije so preskrbljene z živežem, Pinta je popraviljena, in zatorej odidemo z Bogom dalje!

—Vsekako najdejo izdajalski Portugalci v nas pogumne protivnike, gospod Kristof! Mi se znamo bojevati in umirati, kakor se spodobi Kastilcem! — je razvnet zaklical Dijego.

—Jaz nočem da bi prišlo do tega. Bitve nam ne prinese nobene koristi ... Pojdite in odpočite se, Dijego. Zjutraj zgodaj moramo biti pripravljeni na odhod.

in brata Martin Alonz in Vincenc Pinson, ki sta zapovedovala "Pinti" in "Nini" napenjali so vse sile, da bi pospešili hitrost ladij, a njih prizadevanja bila so zaman. Admiral se je s strahom cziral na vse strani, če se kje ne prikaže portugalsko brodovje.

—Brodovje! — zaklical je na kratk stražnik pri veliki jarboli.

—Za Boga, kje je? — zaklical je Kolumb.

Kolumb je bistro gledal na pokazano mu stran.

—To je neka trgovska ladija, —rekel je čez nekaj časa. — Kakor se kaže, ni portugalska. Čez nekaj časa se je tuja ladija k "Santi Marii" toliko približala, da se je bilo mogoče pogovoriti.

Na njeni zastavi videl se je beneški lev sv. Marka.

Od kod? — zaklical je admiral.

—S Ferra.

—Kaj je novega!

—Mari vi niste admiral Kolumb?

—Sem.

—Varujte se, Portugalci nekaj slabega nameravajo! Tri vojne ladije s topovi in velikim številom ljudi v oklepih in čeladah vas zasledujejo s Ferra in hočejo uničiti vaše brodovje.

Ladija se je oddalila in daljnih besed ni bilo več mogoče slišati.

—Mari mislite, gospod Kolumb, — rekel je Arana, — da kraljevska kastilska zastava tako malo pomenja za Portugalce, da se jo upajo napasti.

—Njih napada se ne bojim, odgovoril je Kolumb, a delati bi nam take težave, ki bi bile hujše od bitke. Najbolj se še bojim, da portugalske ladije s pretvezo, da varujejo pravice portugalskega kralja, pojdejo za nami in bodo nam potem Portugalci odrekli s'avo vseh odkritij. Zato je pa nam treba, da za vsako ceno jim ubežimo. Kolikor je mogoče moramo voziti daleč od Ferra in sicer naravnost proti zapadu.

—Kaj se hoče, Dijego? — zmaljal je z ramami Kolumb. — Če ni vetra na morju, ni druge pomoči, kakor čakati, da pride veter.

—A zakaj se mu približujemo temu prekletemu Ferru.

—To je prirodni zakon. Če ni vetra, se vsi predmeti malo po malem približujejo obrežju in tudi mi smo podvrženi temu prirodniemu zakonu. Nam ne ostaja drugega; da naenkrat smuknemo mimo Portugalcev,

ne da bi nas opazili.

In Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Kolumb je hitro zapovedal, naj se premeni smer ladijam. Pokazalo se je, da se je vse upiralo ladijam, da jim prepreči pot na širo morje. Veter je slab vlekel in ladije so se z razprostrtimi jadri ustavile razmerno blizu obrežja.

Ko je nastopila noč, je potegnil močnejši veter, a brodovje se je vedno le počasi pomikalo v sredi med Homero in Tenerifo.

Tako je prišla nedelja. Ko se je razsvetlilo, videl se je v daljavi otok Ferro, poslednji Kanarskih otokov. Kolumb je čutil prav tantalovske muke, kajti prišli so na najnevarnejši kraj, od koder jih lahko opazijo portugalske ladije.

Nemirno je hodil gori in doli po krovu, ko je pristopil k njemu Dijego de Arana.

Sami peklenski duhovi nas ženo v kremplje portugalskim spakam, — rekel je jezno poslednji in pokazal otok Ferro, ki se je vsak trenutek bolj videl.

—Kaj se hoče, Dijego? — zmaljal je z ramami Kolumb. — Če ni vetra na morju, ni druge pomoči, kakor čakati, da pride veter.

—A zakaj se mu približujemo temu prekletemu Ferru.

—To je prirodni zakon. Če ni vetra, se vsi predmeti malo po malem približujejo obrežju in tudi mi smo podvrženi temu prirodniemu zakonu. Nam ne ostaja drugega; da naenkrat smuknemo mimo Portugalcev,

ne da bi nas opazili.

In Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.

—Pozor! Vrhnja jadra snemite.

Mornarji so hitro izpolnili dano jim povelje. Sneli so vrhnja jadra, da bi se ladija manje opazila in pustili samo kliver, ki se je jedva razločil v taki daljavi od brega.

Kolumb je pa poleg tega še ukazal jednemu mornarju, naj zleze na jarbalo in ogleda okrog vse obzorje. Ko je to mornar naznanil, da na obzorju ni opazil ničesa sumljivega, je Kolumb svobodneje dihal.

—Zahvaljena bodi Presveta Devica! — zaklical je. Portugalski gotovo ne vedo, da smo tako blizu in posrečilo se bode nam, da se splazimo mimo njih, ne da bi nas opazili. Da bi le kmalu minula brezvetrnost!

Kakor v odgovor na to, je lahek veterček z vzhoda malo zazibal morsko gladino. Kliver

in Kolumb se je ustavil na mostiču in dal povelje.